

Aspirientjes snoepen

ONDER DEZE SUGGESTIEVE titel bracht het Algemeen Handelsblad (Supplement 22 mei j.l.) in discussie-vorm een zeer geslaagde verhandeling over ongelimiteerd slikken van geneesmiddelen. Aan het gesprek namen onder bekwame leiding van de redactie de volgende deskundigen — in alfabetische volgorde — deel: Dr. J. W. R. Everse, medisch-adviseur van Organon N.V. te Oss, L. Fransen, huisarts te Purmerend, Prof. Dr. T. Huizinga, hoogleraar Pharmaco-therapie te Groningen, J. J. Kamps, arts, hoofd laboratorium Diaconessenhuis te Meppel, Dr. F. A. Nelemans, hoofd afdeling klinisch geneesmiddelenonderzoek T.N.O. te Den Haag en Dr. P. Siderius, hoofdinspecteur Pharmaceutische Hoofdinspectie te Den Haag.

Dank zij het gedegen artikel konden de lezers kennis nemen van vele gevaarlijke kanten, inherent aan het op eigen houtje innemen van geneesmiddelen. Naar onze mening zou de discussie toch nog aan waarde hebben kunnen winnen wanneer ook de stem van de Vereniging tegen de Kwakzalverij daarin had meegeklonken. Nu dit — helaas — niet het geval is geweest mogen hieronder onze aanvullingen en opmerkingen alsnog volgen.

Bezorgd over misbruik

DE BESPREKING BEGON met de opmerking van de leiding, dat herhaaldelijk waarschuwend woorden worden gehoord over steeds meer gebruiken van geneesmiddelen en dat dit zo schadelijk is gevolgd door de vraag of hierover cijfers bestaan. Hierop reageerde de groep o.i. onjuist door in eerste instantie in te gaan op stijgende produktie, oplopen van de uitgaven van het ziekenfondswezen en verbruik per hoofd der bevolking in verschillende landen — over de omzet dus — in plaats van zich te beraden op de schade, die aan de Volksgezondheid wordt toegebracht. Alleen Dr. Siderius roerde zijdelings deze facet aan door terloops op te merken, dat een stijgend verbruik in bepaalde gevallen nuttig zou kunnen zijn, maar dat men bezorgd is over het misbruik. De huisarts Fransen stelde naast het ongecontroleerde verbruik — in het verdere verloop van het gesprek scherper omschreven als zelf-medicatie — de aflevering per recept. Hierop maakte de arts Kamps erop attent, dat in feite bij 20—30 % van de uitgeschreven recepten eveneens sprake is van ongecontroleerd verbruik door — terecht — onder de aandacht te brengen, dat een stok-oud recept voor slaaptabletten of zenuwdrank soms uit den treure 7 à 8 jaar wordt herhaald!

Dr. Everse kwam toen als eerste in ons straatje met de uitspraak, dat het gaat om de schade aan de Volksge-

zondheid toegebracht. Hij knoopt hieraan echter de foutieve conclusie vast, dat hieraan niet de huismiddeltjes debbet zouden zijn, maar een klein aantal zeer krachtig werkende middelen, die slechts per recept verkrijgbaar zijn. Gezien zijn positie kunnen wij ons deze stellingname wel voorstellen, maar dit neemt niet weg, dat wij het er zeer positief niet mede eens zijn. En daarbij vinden wij — natuurlijk zou ik haast willen zeggen — de huisarts Fransen — de enige uit het gezelschap, die uit eigen daadwerkelijke ervaring kan spreken — aan onze zijde als hij meerdere gevallen van ernstige schade, door zgn. huismiddeltjes veroorzaakt, ter sprake brengt.

Geboren uit vrees

EVENMIN ZIJN WIJ het eens met de medisch adviseur van Organon — in dezen tevens spreekbuis van de pharmaceutische organisatie, Nepharm, — dat hun Kommissie Openbare Aanprijzing Geneesmiddelen en Geneeswijzen onafhankelijk zou zijn. Voor wie de (wordings)geschiedenis van deze K.O.A.G.G. bestudeert is het zonneklaar, dat ze dit niet kan zijn: Geboren uit de vrees van enkele direct-belanghebbenden voor ingrijpen door de Overheid heeft ze dienovereenkomstig haar werkwijze bepaald en hiervoor eigen richtlijnen vastgesteld, niet gericht op het belang van de Volksgezondheid, maar op eigen lijfsbehoud van de deelnemers. Gezien in

dit licht valt het niet te verwonderen, dat deze Kommissie het predikaat „geen bezwaar” ook verleent in gevallen van advertenties, die door inhoud en/of opmaak eigenlijk de grens van het ethisch toelaatbare overschrijden. Wilt U enige voorbeelden, dan geven wij U die van enkele te goeder naam en faam bekend staande groot-industrieën om niet de verdenking op ons te laden op heksenjacht te zijn.

1. Inzake aspirine werd onder meer aangetroffen:

„Griep! Geef haar (volgt afbeelding van een somber kijkend kleutertje, de Groot) kinderASPIRIN met vruchtensmaak, 3-voudige werking tegen griep: 1e. stilt de pijn; 2e. doet de koorts dalen; 3e. helpt bij verkoudheid. KinderASPIRIN daar staat BAYER achter”.

Dit beroep op het ouderlijk instinct

vervolg op pag 2

Diagnose!

EEN VERSLAGGEVER van Brabants Dagblad, Han Jonkers, mocht een „genezing” meemaken door pastoor Mullenders, de nieuwe voorzitter van de Nederlandse Werkgroep Praktizerende Genezers, zoals de NPW sedert kort heet. Toen de journalist naar de dorpspastoor van Wahlwiller in het ZuidLimburgse kwam was er toevallig „een van de duizenden patiënten, die dagelijks in ons land bij niet-medische genezers raad komen vragen en als het kan verlichting in hun pijnen.”

Pastoor Mullenders ontrolde een lange riem waarin vele flesjes met elementen. Een er van kreeg de patiënt in de hand. Het andere bevestigde pastoor Mullenders in de wichelroede, die ineens terugslong toen hij naderbij kwam. Aan de hand van de resultaten concludeerde de pastoor tot „reuma in de spieren”.

Aspirientjes snoepen

vervolg van pag 1

miste zijn uitwerking niet. Het had o.a. tot — historisch — gevolg, dat moeder zich zedelijk verplicht achtte Jantje voor het naar bed gaan preventief op een kinder aspirientje te tracteren. Toen desondanks op een kwade avond het jochie de slaap maar niet kon vatten en aldoor erbarmelijk bleef huilen, was het ouderpaar de wanhoop nabij totdat zoonlief snikkend het verlossende woord sprak: „Mammie ik heb m'n „pietje“ nog niet gehad. Klaarblijkelijk staat Bayer hier ook achter, want ze adverteert zelfverzekerd: „Hier is wéér plezier“ en „neem de grote voordeliger gezinsverpakking.“

Onze vraag is of deze firma er ook achter staat als de „meest gebruikte pijnstillertje“ (gepopulariseerde aanduiding van het snoepje van de dag, de Groot) een fikse maagbloeding op zijn geweten heeft?

„Synergismus“

2. De Chemische Fabriek Rotterdam brengt een panacée binnen het bereik van de lijdende mensheid en kondigt hiervoor aan: „Een belangrijke ontdekking op geneeskundig gebied is „synergismus“. Hiermede wordt bedoeld de wederzijdse versterking van verschillende geneesmiddelen. De vier, verenigd in Chefarine 4, — elk afzonderlijk beroemd — werken te zamen krachtig“. „Eén der bestanddelen is het betrouwbare maagpoeder Chefarox, dat een teveel aan maagzuur neutraliseert“.

Hoe betrouwbaar dit wederzijds samenwerkende kwartet wel werkt moge worden afgeleid uit de gramstorage opmerking van een van onze meest bekende hoogleraren in de interne geneeskunde, dat elk jaar in zijn afdeling van het ziekenhuis meerdere patiënten met maagbloedingen tengevolge van het gebruik van Chefarine 4 worden opgenomen.

Multi-vitaminen

3. Van vitaminen (= voor het leven noodzakelijke voedingsmiddelen, die slechts in zeer kleine hoeveelheden moeten worden geconsumeerd) kennen we langzamerhand een half alfabet vol. Nuttig men van één van deze een te geringe hoeveelheid, dan volgt een — voor deze vitamine specifieke — ziekte. Maar aan de andere kant kan ook het gebruik van een teveel ziekelijke aandoeningen tengevolge hebben.

Dit overwegende ligt de conclusie voor de hand, dat het gebruik van multi-vitaminen (waarin 10 tot 30 vitaminen en zouten door elkaar gemixed voorkomen) op z'n minst ondoelmatig, maar in sommige gevallen zelfs schadelijk moet worden geacht.

Neem, met dit voor ogen, de — indringende — aankondigingen en aanbevelingen van een dergelijke Cocktail eens onder de korrel en stelt U zich eens voor een heel gezin — geblinddoekt en wel — aan een welvoorzien dis.

Bij dit huiselijke tafereel adviseert Organon: „Eet niet blindelings!“ „De gezonde manier van tafeldekken. Zorgzame moeders (al weer dat beroep op het moederlijke instinct, de Groot) hebben in deze maanden een vaste gewoonte: ze zetten de Davitamon-10 flacon op tafel. Want elke dag moet het hele gezin één drageetje slikken“.

Hoe liefelijk voorgesteld. Maar vader verdoezelt zijn — nog niet herkende — perniceuze anaemie door — voor zijn moeheid, slapte en lusteloosheid — blindelings multivitaminen in zijn maag te splitsen. De B₁₂ en het folinezuur doen het karakteristieke van zijn bloedbeeld verdwijnen, maar de ziekte woekert voort en bezorgt hem een zenuwdegeneratie, naar welks oorzaak de neuroloog dan dagenlang tevergeefs moet zoeken.

En de huismiddeltjes?

DE DISCUSSIE-GROEP wees de reclame voor vele huismiddeltjes als antipyrine, a.p.c.-tabletten, aspirine, Chefarine 4, kinine, prednison en vitaminen af in bewoordingen, die er niet om liegen. Daarmede het werk van de

K.O.A.G.G. in feite volkomen veroordelend. Het moge dan ook als nuttig en verhelderend worden aanbevolen, doel, wezen en werkwijze van deze Commissie eens aan een objectieve nadere bespreking te (doen) onderwerpen.

Professor Huizinga had eerder reeds gezegd, dat het publiek de betekenis van het geneesmiddel overschat. In bovenstaande moge de voornaamste reden hiervan wel duidelijk naar voren zijn gekomen: dag in dag uit wordt het in de lekenpers geconfronteerd met de — indringende — inhoud van (door de K.O.A.G.G. gefiatteerde) advertenties, waarin zgn. huismiddeltjes worden verheerlijkt zonder dat op een doeltreffende wijze kennis kan worden genomen van de grote gevaren, aan het ongecontroleerde slikken verbonden. Met de artsen Fransen en Kamps zijn wij het eens, dat het publiek niet voldoende wordt beschermd. Wij zouden zelfs een stap verder willen gaan door vast te stellen, dat het in bepaalde gevallen tendentius wordt voorgelicht.

En de remedie hiertegen? In de discussie-groep kwam even ter sprake op de verpakkingen van geneesmiddelen een waarschuwing te plaatsen, dat bij voortgezet gebruik of bij het nemen van grotere doses overleg met de behandelende arts moet worden gepleegd. Naar onze mening lijkt een dergelijk voorschrift nuttiger dan het in de praktijk zal blijken te zijn: de leek leest het niet of zo het al tot hem mocht doordringen handelt hij er niet naar.

Voor ons staat vast, dat veel beter resultaat kan worden verwacht van het elimineren van elke advertentie voor geneesmiddelen uit de lekenpers, dames-weekbladen dus inbegrepen.

A. P. N. DE GROOT

NAESSENS EN ER NA

HET OPZIENBARENDE PROCES tegen de Franse kwakzalver Gaston Naessens heeft, door de grote publiciteit die het kreeg, het een en ander wakker geschud: men is zich in Frankrijk plotseling bewust geworden van de omvang van het kwaad der kwakzalverij. Boulevardkranten, die vorig jaar zonder enige kritische afstand te nemen de rel rondom Naessens en zijn beweringen, dat hij leukemie kon genezen, oppijpten, keerden zich, nu Naessens voor zijn rechtters stond, tegen hem.

Naessens speelde een verloren partij, de armzalige leugentjes waartoe hij zijn toevlucht moest nemen konden de

meest lichtgelovige niet overtuigen. Het is toch goed, dat het nog eens duidelijk gezegd is: het kankervraagstuk valt niet op te lossen door een enkele „goede inval“, een ontdekking door een leek: zoiets is even onmogelijk als het bouwen van een maanraket door een eenling op zijn zolderkamer-tje.

Er is een stroom van publicaties over de kwakzalverij in Frankrijk losgebarsten. Goed zo, zouden wij zeggen. Het kan de in voorbereiding zijnde strengere aanpak van het probleem door middel van nieuwe wette-

vervolg op pag 3

Met Maasbach „op de bodem van de hemel”

DAT WAT EENS als een televisie-film was bestemd, Jan Vrijmans knappe reportage van de gebedsgenezer Maasbach, draait nu kort na op het filmfestival te Arnhem te zijn vertoond, in de Nederlandse bioscopen. Als een film van normale speelduur, maar dan in een montage met andere reportages van Jan Vrijman: de straatmuzikant, het vendulokaal, de paardenmarkt. Aan het slot datgene wat Vrijman op het celluloid vastlegde van de gebedsgenezer John Maasbach en diens volgelingen.

Het bezwaar, dat tegen de televisie-vertoning werd gemaakt gaat naar onze mening niet op voor de vertoning in de bioscoop: wie naar de bioscoop gaat om deze film te zien, doet dat uit eigen vrije keuze. Het feit alleen al, dat hij een filmvoorstelling gaat bijwonen, schept een zekere, in dit geval gezonde, afstand. Het medium van de televisie is veel direkter, treedt de huiskamers binnen bij zieken en gezonden, bij evenwichtigen en labielen.

En het gevaar dat sommigen er toe zouden komen hun medicijnen te laten staan om Maasbach te volgen zou allerminst denkbeeldig zijn geweest. Maar nu we Maasbach en de zijnen ontmoeten, samen met paardenkopers, met straatmuzikanten en hun publiek, met de afslager op de veiling en zijn kopers... nu treedt er een heilzame relativering in: ook zó is de mens.

Naessens en er na

vervolg van pag 2

Ike bepalingen slechts ten goede komen. Allerlei bladen ontdekken nu wonderlijke vormen van kwakzalverij.

Zo is er een Franse kwakzalver, die het „fluidum” van zijn handen per envelop op bestelling naar de patiënt verstuurt. Een ander biedt tegen goed geld stukjes brood ter genezing aan, gedrenkt in bekende Franse likeuren.

Parijse correspondenten van Nederlandse bladen zijn tot de conclusie gekomen dat de pers en het publiek, die vroeger de kwakzalvers niet alleen dulden, maar ook wel min of meer openlijk steunden, na het proces tegen Naessens een andere houding aannemen. Dit zou ten gevolge hebben, dat minder mensen zich aan de kwakzalver toevertrouwen, maar ook dat rechtbanken worden aangemoedigd zwaardere straffen op te leggen.

DE GETUIGENISSEN VAN degenen, die genezen zijn, worden door Maasbach knap gepresenteerd: hij is ergens een fascinerend man, die de wijze waarop hij het geloof uitdraagt naar Amerikaanse stijl weet te larderen met een grapje zus en een grapje zo. Wat men wel ervaart en dat lijkt ons een grote verdienste van Vrijmans werk, is de diepe deernis met de gekwelden, de tobberds, de mensen zonder hoop, de eenzamen, de verlatenen. Hen weet, hoe men er verder ook over moge denken, Maasbach iets mee te geven in een omgeving die met het prevelen van haar amen een wonderlijke sfeer oproept: men deelt zijn vaak niet uitgesproken schuldgevoelens met anderen, men wordt opgenomen in een nieuwe gemeenschap. Er zou in dit verband iets vallen te suggereren van psychosomatische invloeden op het gestel van het individu. Hoe dan ook: men krijgt uit de film de indruk, dat degenen die Maasbach volgen, zich door onderdompeling in zijn gemeenschap laten opnemen, of door handoplegging hopen redding uit hun zorgen en kwalen te vinden, psychosomatisch worden beïnvloed. In de suggestieve, bijna kermisachtig aandoende dienst, voelen ze zich anders, gelukkiger, er is iemand, die hen hun zorgen, al of niet verbeeld, afneemt. De vage klachten verdwijnen, men is opgenomen in een welhaast extatische gemeenschap.

HOE BLIJVEND IS de invloed? Veelzeggend is in dit opzicht de getuigenis van een man, die een hele opsomming geeft van de kwalen, waarvan hij in vlot tempo werd genezen. Nauwelijks had de gebedsgenezer hem van de ene kwaal afgeholpen of hij kreeg een andere ziekte! Er is een oude vrouw bij, die 66 jaar niet heeft kunnen slapen en nu, na Maasbach optreden op het Haagse Malieveld eindelijk slaapt als een roos. Er is een jonge vrouw, die een kind krijgt „op het gebed”. Een ander: „De Heer genas mij van een verzakking, een hernia en zenuwen! Maasbach herhaalt dat laatste nog eens met nadruk.

Men krijgt de indruk, dat de slimme Maasbach, met voor zich het camera-oog, zich vooral heeft beperkt tot het op zijn manier lenigen van de geestelijke noden van degenen, die zich onder zijn gehoor bevinden. Een simpele religie, waarvan de kern is: Als je je niet gelukkig voelt — God wil je blij maken. Maasbach heeft een boodschap voor de eenvoudigen. Want dat zijn het. Zéér duidelijk. In dezelfde sfeer ook past het slotwoord van Maasbach:

God is goed en het feest gaat door. En dan zien we een orkestje van jonge mensen, er wordt gehuppeld en er heerst vrolijkheid. „Als de Beatles”, was de verzuchting van een theoloog, die geroepen was om zich een oordeel te vormen over al of niet uitzending voor de televisie.

Het is toch goed geweest, dat de omroepverenigingen, de Vara in de eerste plaats, bewust van hun verantwoordelijkheid, de film niet via de beeldschermen in de huizen hebben gesmeten. Als film in een bioscoop blijkt „Op de bodem van de hemel” eer een getuigenis van de emotionele behoeften, die bij velen leven en de wijze waarop een man als John Maasbach in die behoeften poogt te voorzien, dan het relaas van een gebedsgenezer aan de arbeid.

Op zoek naar status

DE NEDERLANDSE WERKGROEP van Paranormale Genezers noemt zich voortaan Nederlandse Werkgroep van Praktizerende Genezers. Dit is besloten op een algemene vergadering van de NWP onlangs te Utrecht gehouden. Op die vergadering werd de 63-jarige pastoor J. V. F. Mullenders uit Wahlwiller, Zuid-Limburg, tot voorzitter gekozen als opvolger van wijlen mr. A. van Doorninck.

Waarom Praktizerend, inplaats van Paranormaal? Het antwoord lijkt ons niet moeilijk: de heren zoeken status en wanneer men nu maar praktizerend genezer gebruikt dan denkt de leek, met in het achterhoofd het begrip „praktizerend arts”, dat de genezer al min of meer een officiële erkenning heeft gekregen. Als „praktizerende genezers” leunen zij heel vrijmoedig als het ware tegen de „praktizerende artsen” aan.

Wat zegt de nieuwe voorzitter er van?

Maar hij had allerlei aantekeningen klaarliggen om de nieuwsgierige verslaggevers van antwoord te dienen. Tegen een verslaggever van Brabants Dagblad zei hij: „We hebben er praktizerende genezers van gemaakt. Het woord paranormaal roept weerstanden op.” De naamsverandering geschiedde ook om uniformiteit te krijgen met overeenkomstige instellingen in andere landen. In ons land zijn, aldus de dorpspastoor-voorzitter van de NWP, 4000 genezers. Daarvan zijn er 340 lid van de NWP, waaronder 118, wat men in deze kringen belijft te noemen, „gediplomeerden”.

Cagliostro verkocht reeds „vermageringswater”

DE WERELD IS rijk geweest aan kwakzalvers, magiërs en duivelskunstenaars, maar van hen allen spant er wel één de kroon en dat is Cagliostro, de man die in een uiterst avontuurlijk leven kans zag zowel de groten als de kleinen aan zijn voeten te krijgen en over geheel Europa de naam te verwerven van „de grote magiër”. Soms was zijn buidel tot berstens toe gevuld en kon hij zich alle weelde permitteren, die zijn tijd hem te bieden had, maar een andere keer trok hij als een bedelaar door de landen - verjaagd en achtervolgd door zijn vele vijanden, die hem van zwendel beschuldigden.

Op 8 juni 1743 werd Cagliostro als zoon van eenvoudige ouders in Palermo op Sicilië geboren. Hij kreeg de naam Joseph Balsamo. Vader Balsamo was koopman. Reeds zeer vroeg bleek er zwerversbloed in Joseph's aderen te zitten, want op jeugdige leeftijd liep hij van huis weg en bezondigde hij zich aan kleine vergrijpen. Toen zijn ouders eindelijk weer vat op hem kregen, besloten zij hem met alle beschikbare middelen op het rechte pad te houden. Daartoe zonden zij hem naar een klooster.

Dit was natuurlijk niet naar de zin van de ongedurige jongeling en hij liet niets na om zijn leven in het klooster onmogelijk te maken. Tenslotte was er geen huis met hem te houden en werd hij naar zijn familie gezonden. De jongeman had bereikt, wat hij wenste en sloot zich aan bij een Siciliaanse roversbende. Hij deed aan schatgraverij, handschriftvervalsing en alchemie.

In Rome geraakte hij in de greep van een jonge vrouw, Lorenza Feliciani, de dochter van een koperwerker. Ondanks het feit, dat het meisje nog zeer jong was, huwden zij elkaar en één ding moet gezegd worden: het huwelijk van Cagliostro is prima geweest.

JOSEPH NAM DE naam aan, vertelt het Sneeker Nieuwsblad, van een familielid en noemde zich voortaan Cagliostro. Onder deze naam verwierf hij in de komende jaren grote bekendheid als magiër, want Cagliostro deed aan „zwarte kunst”. Eigenlijk was hij niets meer dan een vaardig goochelaar, die kans zag zijn vrij eenvoudige trucs met enorm veel tam-tam aan het publiek te presenteren, waardoor de goedgelovigen van die tijd de indruk kregen, dat de kunstenaar een zeer begenadigd man moest zijn, die over grote bovenaardse capaciteiten beschikte.

Inderdaad beschikte Cagliostro over grote capaciteiten, doch die lagen in een geheel ander vlak, namelijk om met weinig doen veel geld te verdienen.

Zo reisde Cagliostro met zijn vrouw door de landen van Europa.

In Den Haag gaf hij zich uit voor grootmeester der vrijmetselaars en hield voor hen een lezing. Door dit spelletje ook nog in enige andere landen te herhalen, wist hij zijn beurs te spekken.

IN RUSLAND HIELD Cagliostro zich ook bezig met een soort spiritisme. Hij gaf in St. Petersburg een grootse demonstratie, die achteraf op zwendel bleek te berusten. Hij had veel geld verdiend met de verkoop van vermageringswater, maar toen zijn oplichting werd ontdekt, moest hij hals over kop Rusland verlaten, aangezien hij er zijn leven niet meer zeker was.

Enige tijd later dook hij in Frankrijk op als wonderdokter. Door een gigantische reclamecampagne wist hij de gewone man tot het kopen van zijn wondermiddelen te verleiden. Natuurlijk hadden zijn pillen, poeders, drankjes en dergelijke niets om het lijf en het duurde niet lang of hij kreeg vele

vijanden, waaronder een groot aantal medici. Buiten zijn schuld werd de grote wonderdokter betrokken in een gerechtmakende affaire en hij verdween in de gevangenis. Pas nadat zonneklaar was bewezen dat hij onschuldig was aan de affaire werd hij vrijgelaten.

Hij vertrok naar Engeland, maar zijn verblijf was daar van korte duur, aangezien men hem daar zocht. Over Zwitserland vluchtte hij nu naar Italië, maar daar wachtte hem een nog slechter lot en het einde van zijn optreden als „grote magiër”. Hij verbleef nog slechts kort in Rome of hij werd gearresteerd onder beschuldiging van revolutionaire activiteiten die tegen het Vatikaan gericht waren zoals vrijmetselaarschap en ketterij.

De duivelskunstenaar zowel als zijn vrouw werden tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld. Zo eindigde het leven van de avonturier Cagliostro op 28 augustus 1795 in een donkere kerker van de burcht San Leo.

Kalmeringsmiddel niet meer bij drogist

PER 1 SEPTEMBER zal het aantal verkoopplaatsen van onder meer het kalmeringsmiddel „Diacid” worden verminderd. Deze artikelen mogen tot nog toe in de drogisterijen worden verkocht, maar na 1 september zullen ze uitsluitend in de apotheken verkrijgbaar zijn.

Volgens een beschikking van staatssecretaris dr. Bartels zullen die middelen, die acecarbromalum of carbromalum bevatten, het predikaat „uitsluitend apotheek” (UA) verkrijgen. Overwogen is dat het gebruik van deze middelen bij de mens in geval van overdosering medisch moeilijk te behandelen acute intoxicaties kan veroorzaken. Bovendien is gebleken, aldus de overweging in de beschikking, dat het aantal, zowel onopzettelijke als opzettelijke intoxicaties toeneemt.

De beschikking is genomen op grond van de wet op de geneesmiddelenvoorziening. Tot de groep van artikelen, waar het hier om gaat, behoort ook „Abasine”, met het artikel „Diacid” de meest bekende uit deze groep van kalmerings-artikelen.

De „Nederlandse vereniging van fabrikanten van pharmaceutische producten” (Nepharm), de bond van importeurs van pharmaceutische artikelen (Bipa) en de pharmaceutische handelsconventie hebben (op verschillende gronden) bezwaren kenbaar ge-

maakt tegen de wijze van totstandkoming van de beschikking.

Een verontruste heer A. van Veeren te Rotterdam schreef, kennelijk naar aanleiding hiervan, in het Algemeen Handelsblad over „een bedenkelijke tendens”.

„Nu het ene, dan weer het andere van oudsher bekende huismiddel wordt overgeheveld van de drogistenbranche naar de apotheek.

Zouden hierdoor potentieel aanwezig geachte gevaren worden voorkomen, dan was dit niet zonder zin. Zeker in de steden echter zullen de gevaarlijk geachte artikelen nu op dezelfde eenvoudige wijze bij de apotheker te verkrijgen zijn als zij dat nu zijn bij de drogisten. Ook veel apothekers zijn tegenwoordig commercieel ingesteld. In de praktijk is de ethiek van de apotheker ten aanzien van de bovengenoemde middelen dezelfde als die van de drogist.”

Aldus de inzender. De redactie tekende er met recht bij aan:

De drogist kent de achtergronden niet van wat hij verkoopt en hij is dus niet verantwoordelijk te stellen. De apotheker echter kent die achtergronden wèl en er is een tuchtrechter die hem verantwoordelijk stelt mocht hij de commercie laten prevaleren boven de ethiek. Dat is de zin van het U.A. (Uitsluitend apotheek) bij de verkoop van bepaalde geneesmiddelen.